

MET HOUTHALENSE DOKTER NAAR DE SLUMKINDEREN VAN BHUBANESWAR

DEEL 1

Van onze verslaggever ter plaatse
Marijke VRIJSEN

BHUBANESWAR - Twee keer per jaar trekt de Houthalense huisdokter Herman Koppers (63) naar India. Met het geld van de door hem en zijn vrouw Berte opgerichte vzw 'Thomas voor India' helpt hij de kinderen uit de sloppenwijken van de stad Bhubaneswar. Hij doet dat via de plaatselijke organisatie Ruchika. "Ik ben hier maar een paar weken per jaar, maar eigenlijk spoken die kinderen het hele jaar door mijn hoofd", zegt dokter Herman. Uw krant trok mee naar India en ging ter plaatse kijken wat Ruchika en 'Thomas voor India' betekenen voor de slumkinderen van Bhubaneswar.

Voddenraapstertje Laksmi (foto links). Herman op huisbezoek in de slums (rechts).

"WENNEN AAN DE ELLENDE DOE JE NOOIT"

Trots zet zijn moeder de kleine Bhabani op een rieten matje, zijn rugje tegen de muur. Hij blijft zitten, netjes rechtop. Bhabani is acht jaar, maar de zwaar gehandicapte jongen is niet groter dan een baby van één. Zijn beentjes zijn amper dikker dan mijn vingers.

Bhabani zwaait vrolijk naar Herman. Die wuift lachend terug. Zijn moeder straalt. "Ik heb Bhabani twee jaar geleden voor het eerst gezien", vertelt Herman. "Hij lag in een hoekje van zijn moeders hut weg te kwijnen. Niet meer dan een hompje kind dat nooit iets anders had gezien dan het plafond. Dit resultaat is meer dan ik ooit had verwacht. Eerlijk? Eigenlijk had ik dit kind al opgegeven."

Herman Koppers is mijn huisdokter, thuis in Houthalen-Helchteren. Hij heeft een bloeiende praktijk in Meulenberg, maar twee keer per jaar trekt hij voor een paar weken naar India. "Kom je niet eens mee kijken wat we daar allemaal doen?" vroeg hij me een half jaar geleden. Vandaag ben ik samen met Herman en kinesist Valentin Schroyen (54) uit Sint-Lambrechts-Herk op ronde in één van de 375 sloppenwijken van Bhubaneswar, een snelgroeïende stad van 1,3 miljoen inwoners in de Oost-Indiase deelstaat Orissa.

Schande

"In de slums, bij de mensen thuis, krijgen we het best een beeld van de leefomgeving van de kinderen", legt Herman uit. Maar wat hij en Valentin doen is heel ongewoon in India. Dokters die deze kinderen aanraken, die de huizen van de armen en kastelozen binnenstappen, dat is ongezien. Het leven in de overbevolkte sloppenwijken is hard, zeker voor een gehandicapt kind. "Zo'n kind is een schande hier. Als ouder moet je in je vorig leven wel flink uit de bocht zijn gegaan om zo gestraft te worden. Ouders verstoppen daarom kinderen met een handicap. Of doden ze bij de geboorte."

Sinds Herman en Valentin Bhabani volgen, is er voor hem alvast veel veranderd. Valentin leerde de jonge gezondheidswerkster Mintanjali, zelf een meisje uit de slums, spierversterkende oefeningen aan. Bhabani's spectaculaire vooruitgang is haar verdienste. Twee keer per dag oefent ze fanatiek met hem. "Ik ben gewoon blij dat ik kan helpen", lacht ze verlegen.

Inclusief onderwijs

Sinds Bhabani kan zitten, gaat hij elke dag naar het schooltje van Ruchika in de slum. "Hij is dol op de liedjes die ze zingen in de klas", vertelt zijn mama. "Bhabani heeft ook een mentale handicap, dus echt veel leren kan hij niet. Maar daar gaat het niet om. Het belangrijkste is dat hij bij andere

kinderen is, dat hij vriendjes maakt en meespeelt, dat hij niet meer tussen de vier muren van de hut zit opgesloten", zegt Herman. Inclusief onderwijs - waarbij gehandicapte en gezonde kinderen samen naar school gaan - is een stokpaardje van Herman. "De eerste keren dat ik in de sloppenwijken kwam, viel het me op dat ik nergens gehandicapte kinderen zag. Niet op straat en niet op school. Ik sprak erover met de mensen van Ruchika. En vandaag staan alle schooltjes in de slums open voor kinderen met een handicap."

Nu Bhabani kan zitten, wil Valentin meer. "De volgende stap is rechtstaan", legt hij uit. "Daarvoor moeten eerst zijn naar binnen gedraaide voetjes weer in een normale positie staan." Valentin laat Mintanjali zien hoe ze daar met zachte oefeningen aan kan werken. Ook Sahil (10) gaat naar school dankzij Ruchika. Hij heeft een spierziekte en kan niet lopen, maar is wél mooi de tweede beste van zijn klas. "Bhabani en Sahil zijn twee succesverhalen. Daar trekken we ons aan op", zeggen Herman en Valentin.

Varkens

Het verhaal van de zesjarige Sambu is minder hartverwarmend. Zijn familie woont aan de rand van de slum, hun hut neergepoot tussen een spoorweg en een vuilnisbelt. Hier leven de outcasts van de outcasts. Varkens, honden en kippen scharrelen tussen het afval. Het hutje, eerder een hol waarin een volwassene niet eens rechtop kan staan, is opgetrokken uit plastic zakken en afgedankte reclameborden.

Op de vloer van gestampte aarde schuifelt de jongen op zijn blote poep rond. Sambu is verwaarloosd, ondervoed en blind. Zijn ouders zijn verslaafd aan alcohol. De jongen weegt amper zeven kilo. Lopen kan hij niet. In zijn linkerbeentje zit een vreemde knik, alsof hij twee knieën onder elkaar heeft.

"Sambu heeft ooit zijn been gebroken", legt Herman uit. "De breuk is nooit verzorgd geweest. Op de uiteinden van de gebroken botten heeft zich kraakbeen gevormd, waardoor er een zogenaamd pseudogewricht is ontstaan. Technisch gezien kan Sambu worden geopereerd. Met pinnen kan het gebroken bot perfect weer aan elkaar worden gezet. Ruchika staat in contact met chirurgen die dat soort operaties gratis doen. Alleen is het voor Sambu geen optie. Met een wonde aan zijn been loopt hij in dit smerige hol gegarandeerd een infectie op die zijn dood wordt."

Een ooginfectie maakte Sambu blind. "Nog iets wat perfect te behandelen was geweest. Maar nu is het te laat." Ruchika kan weinig meer doen dan

DEZE KINDEREN ZIJN VERSTOTEN, GESLAGEN EN MISBRUIKT, MAAR BIJ RUCHIKA BLOEIEN ZE HEEL SNEL WEER OP

Sambu (6), blind en gehandicapt, met zijn grootvader.

TWEE JAAR GELEDEN LAG BHABANI WEG TE KWIJNEN IN EEN HOEKJE VAN DE HUT. VANDAAG KAN HIJ NAAR SCHOOL

elke dag een extra portie melk - voor de calcium - naar Sambu brengen.

Bedelen

Van de sloppenwijken trekken we naar het station van Bhubaneswar. De overvolle treinen uit het binnenland spuwen hier dagelijks honderden straatarme migranten uit. Met niets dan de kleren die ze dragen, komen ze van het platteland naar de grote stad, op zoek naar een beter leven. Stations zijn cruciaal in de werking van Ruchika, want hier hangen de straatkinderen rond.

"Denk bij straatkinderen niet alleen aan kinderen die geen ouders hebben en die op straat slapen", legt Benudhar Senapati, Ruchika's directeur, uit. "Veel kinderen leven overdag op straat, maar hebben wel nog ouders. Als hun ouders overdag werken, zijn ze ze volledig op zichzelf aangewezen."

Die kinderen hangen rond in de stations omdat ze daar een paar roepies kunnen verdienen als voddenraaper, schoenpoetser of bedelaar. Of ze springen op de treinen en vegen de wagons schoon in ruil voor wat geld. Eten doen ze uit de vuilnisbakken. Stations zijn ook de plaatsen waar ouders hun kinderen achterlaten als ze niet meer voor hen kunnen zorgen en waar wegloperij samentrepen.

Hoertjes

Politie en pendelaars beschouwen de straatkinderen als ongedierte. "Slaag krijgen van de politie is de gewoonste zaak van de wereld", legt Benudhar uit.

En de kinderen lopen nog meer risico's in de stations. "Uit onze observaties blijkt dat een kind binnen de dertig minuten nadat het aankomt in het station wordt benaderd door een volwassene met slechte bedoelingen. Meisjes worden op straat snel hoertjes. Heel jong worden ze meestal voor een eerste keer verkracht door andere straatkinderen, politieagenten of pendelaars. Ze raken eraan gewoon en beseffen snel dat ze er beter geld voor kunnen vragen. Eén straatkind op drie heeft hiv, syfilis of gonorrhoe. Criminele bendes schakelen de kinderen in voor het transport van drugs van het station naar de stad of voor diefstal. En soms verdwijnen kinderen ook gewoon."

Op perron 1 houdt Ruchika elke dag een zogenaamd perronschooltje open. Op een plastic zeil zitten 37 straatkinderen. Treinen razen voorbij, de stationsomroeper leest de aankondigingen voor, pendelaars en kruiers haasten zich naar het juiste spoor, maar de kinderen besteden er geen aandacht aan. De kleuters zeggen versjes op. De oudere kinderen maken geconcentreerd sommen in hun schriftjes.